

Långfredagen

Predikan 2025-04-18

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: *Det nya förbundet*. Epistel: Jes. 53:3–7. *Smärtornas man*.

Evangelium: Luk. 23:32–43. *Jesus på korset*.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du sänt din Son till försoning för hela världens synd. Kom med din helige Ande och styrk vår tro på detta frälsningens under. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

[*Predikotext:* Femte akten av Vår Herre Jesu Kristi lidande. Sedan gammalt läses denna sammanställning på långfredagen (Sv. Ps., evangelieboken, s. 428ff). Här läses därför inte någon särskild predikotext.]

Aposteln Matteus skriver: *Och när de kom till den plats som kallas Golgata, vilket betyder Dödsalleplatsen, gav de honom vin blandat med galla att dricka. Han smakade på det men ville inte dricka. När de hade korsfäst honom, delade de hans kläder mellan sig genom att kasta lott. Sedan satt de där och vaktade honom. Över hans huvud hade man satt upp anklagelsen mot honom. Där stod skrivet: ”Detta är Jesus, judarnas kung.”* (Matt. 27:33–36).

Långfredagens budskap är att Jesus Kristus, Guds Son, blivit korsfäst för hela världens synd. Själva ordet Golgata hänger samman med döden. Dödsalleplatsen var en klippa där ogärningsmän blev korsfästa. Jesaja förutsade detta när han skrev: *”Han räknades bland förbrytare”* (Jes. 53:12).

För att rätt förstå långfredagens stora betydelse räcker det inte med att beskriva Jesu död som något förskräckligt. Det är sant att korsfästelsen var ett fruktansvärt grymt straff, där brottslingar skulle få lida svåra kval under många timmar. Det är också sant att Jesus var oskyldig och inte någon brottsling. Men även om man betraktar honom som en martyr som var oskyldig och tåligt stod ut med alla smärtor gör detta honom inte unik. En stor mängd människor har i historien fått utstå mycket svåra plågor och en kvalfull, förskräcklig död, trots att de var oskyldiga till vad de anklagats för.

Långfredagens budskap kan inte förstås om vi inte förstår vem Jesus är och varför han blev korsfäst. Jag sammanfattar därför detta budskap i tre punkter.

1. Jesus är Guds evige Son som blivit människa för vår skull.
2. Jesus gick in under Guds lag och bar straffet för vår skull.
3. Jesus skänker oss syndernas förlåtelse och evigt liv genom sin död.

1. Jesus är Guds evige Son som blivit människa för vår skull.

Om Jesus enbart varit en vanlig människa och inte något mer skulle han bara ha varit en martyr bland många andra. Ja, även om han hade varit den allra heligaste och frommaste och godaste av alla martyrer, så skulle detta inte ha kunnat hjälpa oss annat än som en förebild. Man kan bli inspirerad av och tacksam för att någon ger sitt liv för en god sak. När vi t.ex. läser om hur *Stefanus* predikade och sedan blev stenad av det förbittrade folket och ändå bad för sina förföljare känner vi säkert både tacksamhet och beundran. Stefanus var den förste kristne martyren (Apg. 7:54–60).

Men hans och andra martyrs död kan inte hjälpa oss från synden och döden. Detta visste Stefanus och han åkallade Jesus med orden: *”Se! Jag ser himlen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida”* ... *”Herre Jesus, ta emot min ande”* (v. 56, 59). Det är endast Jesus som kan frälsa oss genom sin död, just därför att han är Guds egen Son av evighet. Han är Gud, ett med Fadern och Anden i evighet. Han blev människa, avlad av den helige Ande och född av jungfru Maria. Det är endast på grund av att han var både Gud och människa i en person, som han kunde frälsa oss genom sin död på korset.

I texten över korset stod det: *”Jesus från Nasaret, judarnas kung”* (Joh. 19:19). Han var verkligen både människan Jesus från Nasaret men samtidigt den evige Konungen, Gud själv. Men översteprästererna smädade honom med orden:

”Andra har han frälst, sig själv kan han inte frälsa. Han är Israels kung! Nu får han komma ner från korset, så ska vi tro på honom. Han litar på Gud, nu får Gud rädda honom om han älskar honom. Han har ju sagt: Jag är Guds Son.” På samma sätt blev han också hånad av rövare som var korsfästa tillsammans med honom (Matt. 27:42–44).

Så smädas Jesus också av alla som med hjälp av den moderna teologins förnekelse försöker framställa Jesus som om han bara vore en vanlig människa med fel och brister. Ja, han smädas av var och en som i otro avvisar honom som vår och hela världens Frälsare.

2. Jesus gick in under Guds lag och bar straffet för vår skull.

Jesaja skriver i episteltexten: *”Han blev genomborrad för våra brott, slagen för våra synder. Straffet blev lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade. Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg. Men all vår skuld lade Herren på honom”* (Jes. 53:5f).

Det alla viktigaste med långfredagen är att Jesus uppfyller Guds lag och bär vår synd och skuld som vår ställföreträdare. Då måste vi först förstå att Gud kräver att hans lag måste uppfyllas till punkt och pricka. Men på grund av synden kan ingen göra det. Synden är så svår att vi alla är under Guds vrede. Gud straffar varje överträdelse av lagen. Lagen säger att vi framför allt skall älska Gud av hela vårt hjärta, av all vår kraft och av allt vårt förstånd. Men ingen enda människa kan göra detta. Därför är Gud vred på oss. Detta är en förskräcklig vrede som kräver straff och död och evig förtappelse. Men Jesus har i vårt ställe gått in under lagen och uppfyllt den. Han levde ett fullkomligt liv utan synd. Han tog också på sig alla våra synder och led själv straffet för hela världens överträdelse. Därför säger Jesaja som vi nyss hörde:

”Straffet blev lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade” (Jes. 53:5). Och aposteln Paulus skriver: *”Kristi kärlek driver oss, för vi är övertygade om att en har dött för alla, och därför har alla dött. Och han dog för alla, för att de som lever inte längre ska leva för sig själva utan för honom som har dött och uppstått för dem”* (2 Kor. 5:14).

Långfredagens budskap är alltså att Kristi död innebär detsamma som om vi alla, var och en för sig, verkligen hade dött på grund av synden och Guds vrede: *”en har dött för alla, och därför har alla dött”*. När jag läser och hör om Kristi lidande på korset bör jag tänka, att detta straff är det straff som jag själv borde ha fått för mina synder. Men nu har Jesus lidit i mitt ställe och tagit mitt straff på sig. Därför får jag gå fri och istället har jag blivit iklädd Kristi rättfärdighet och helighet genom dopet och tron.

3. Jesus skänker oss syndernas förlåtelse och evigt liv genom sin död.

Vi upprepar på nytt Paulus ord: *”Han dog för alla, för att de som lever inte längre ska leva för sig själva utan för honom som har dött och uppstått för dem”* (2 Kor. 5:14). Jesaja skriver: *”Genom sin kunskap skall han göra (de) många rättfärdiga, han den rättfärdige, min tjänare, och han bär deras missgärningar”* (Jes. 53:11, äldre övers.). *”De många”* syftar här på alla människor. Detta framgår tydligt av att aposteln Johannes skriver: *”Han är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också för hela världens”* (1 Joh. 2:2). Denna Guds nåd är av Kristus förvärvat för alla människor utan undantag. Därför skriver Jesaja: *”Kom, låt oss gå till rätta med varandra, säger Herren. Om än era synder är blodröda ska de bli snövita, om än de är röda som scharlakan ska de bli vita som ull”* (Jes. 1:18).

Långfredagens gåva är alltså att Jesus genom sin död har friköpt hela världen. Guds vrede är utsläckt i hans person för vår skull. Därför vill Gud att vi skall ta emot denna gåva genom tron. Paulus skriver: *”Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser, och han har anförtrott oss försoningens ord. Vi är alltså sändebud för Kristus, och Gud vädjar genom oss. Vi ber på Kristi uppdrag: låt försona er med Gud! Han som inte visste av synd, honom gjorde Gud till synd i vårt ställe, för att vi i honom skulle bli rättfärdiga inför Gud”* (2 Kor. 5:19–21).

Men om vi förkastar detta Guds evangelium förkastar vi Guds nåd och är kvar under hans vrede. Johannes skriver om detta: *”Den som tror på Sonen har evigt liv. Den som inte lyder Sonen ska inte se livet, utan Guds vrede blir kvar över honom”* (Joh. 3:36).

Att tro på Jesus är detsamma som att komma till honom med sin synd och be honom om förlåtelse. Så var det för den ångerfulle rövaren på korset bredvid Jesus. Han bekände sin synd och sin övertygelse om att Jesus var rättfärdig. Han sade: *”Vår dom är rättvis, vi får vad vi förtjänar för det vi gjort. Men han har inte gjort något ont.”* Och han sade: *’Jesus, tänk på mig när du kommer till ditt rike.’ Jesus svarade: ”Jag säger dig sanningen: I dag ska du vara med mig i paradiset”* (Luk. 23:41–42).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.